

Ekskursioon Suure-Jaani valda

26.juulil 2008.a. toimus Pikavere Küla Seltsi poolt korraldatud ekskursioon Suure-Jaani valda. Ekskursioonibuss jõudis Pikaverre juba päev varem, kuna GoBus saatis meie tellitud reisile bussijuhiks oma küla mehe Ülo. Nii oli võimalik meie kitsaste aedade vahel juba eelmisel õhtul tohtu suurt bussi imetleda. Liin Pikavere-Kuhjavere väljus Pikaverest veidi peale seitset hommikul, viivituse tingisid sirelid. Lõpuks läbi mahtununa sõitsime Koonga poole. Edasi läks sõit juba plaanipäraselt. Pärnus liitus meie reisiga härra Valter Parve. Urgele jõudsimel üsna õigel ajal, meid ootasid juba Sauga valla inimesed, organisaatoriks oli Liivia, nagu ka eelmisel aastal. Kogu seltskonna koos olles alustas meie lektor Valter Parve arutlust külaseltside ja külavanemate rollide ja koostöö teemal. See teema on praegu uuesti päevakorda tõusnud, Kodukant on antud temaatika eestvedajaks. Ega lõplikku tõde ei selgunud meilegi, on külasid, kus tegutsevad nii selts kui külavanem, on ainult külavanema ja ainult seltsiga külasid. Kõige kehvemalt läheb ilmselt seal, kus veel midagi ei ole. Meie reisi esimeseks ja peamiseks sihtkohaks oli Kuhjavere küla. Kuhjavere pärjati mullu Aasta küla tiitliga. Küla sildi juures tervitas meid külavanem härra Romeo Mukk. Sõitsime koos edasi ja läksime kõigepealt vaatama Kuhjavere küla poolt rajatud laudteed ja Parika Väikejärve. Kõigepealt kõndisime mööda metsateed ja siis üsna pikalt laudteel. Meie väikese matka jooksul jõudis ümbritsev maastik mitu korda vahelduda. Lõpuks jõudsimel armsa südame kujulise rabajärve äärde. Härra Mukk rääkis meile laudtee saamisest ja sellega seotud probleemidest. Algselt oli plaanis rajada tee ka ümber järve ja järve äärde ka puhke- ning lõkkekoht. Kahjuks jäi see plaan teostamata. Järve ääres oli sellegipoolest mõnus ja rahulik, kes tõsiseid projektiga seotud jutte kuulata ei tahtnud sai mustikaid süüa. Vaatamata järve ringtee puudumisele kõndis Jarmo ometi tiiru ära ja see ei võtnudki väga pikalt aega. Kõndisime tulnud teed tagasi ja sõitsime Kuhjavere külamaja poole. Kuhjaveres olid lisaks küla sildile ka taludel sildid, nii oli meil huvitav vaadata missugused need seal olid. Kuhjavere külaplatsil oli suur küla logoga mälestuskivi. Nende külamaja oli üsna nutikalt suurest soojakust tehtud, sellele oli ette varjualune lisaks ehitatud, nii muutus kasutatav pind üsna suureks. Meid kostitati kohvi ja suupistetega. Oma küla tegemised oli Kuhjavere rahvas kõik kenasti fotodele jäädvustanud ja meil oli võimalik neid suurel ekraanil koos kommentaaride kuulamisega vaadata. Nende suurimaks traditsiooniliseks ürituseks on külateatrite festivali korraldamine. Alguses väiksel alanud üritus on nüüdseks juba kahe päevaseks paisunud. Kuhjaverel on ka sõprusvald Mustjala Saaremaalt, samuti Soomes ja Lääne-Virumaal sõpruskülad. Huvitav tundus nende ettevõtmine, kus ürituste korraldamise pinge leevendamiseks on loodud seltsing, mis ühendab nelja küla, nii saavad nad roteeruvalt pidusid ja tähtpäevi pidada. Eelduseks on muidugi see, et nõnda liitunud ka sarnaselt aktiivsed ja tegusad oleksid. Kuhjaverest jäi kõige rohkem kõlama nende optimistlik suhtumine ja omavahelised head suhted ning toimiv külarahva koostöö. Tegelikult need ongi ju kõige olulisemad asjad. Kahjuks sundis päevakava meid pisut tagant, nii olime sunnitud fotode vaatamise katkestama ja edasi liikuma. Tänaõhtu lahkeid vastuvõtjaid ja jätsime neile meie küla tutvustavaid meeneid, kirjutasime oma head soovid ka külaliste raamatusse. Järgmiseks sihtpunktiks oli Olustvere loss. Lossis oli plaanitud giidiga ekskursioon, samuti tahtsime näha kuulsat puuhobuste näitust. Kahjuks selgus, et lossi personal ei olnud sugugi oma ülesannete kõrgusel. Vaatamata broneeringule ja üle küsitud kinnitusele oli giid ametis hoopis soomlaste grupiga. Kõndisime siis omapead ja vaatasime vähemalt näitused ära. Puuhobuste näitus oli küll hämmastav, just tänu sellele kü palju kõikvõimalikke erinevaid töid meister puusse oli jäädvustanud. Lahkusime siiski pettumustundega. Planeeritud peatustest oli järgmine Olustvere Maanaiste Seltsi seltsimaja. Meid tervitas seltsi esinaine Katti Mees. Olustvere seltsimaja oli varem rahvamajana kasutusel olnud, nii oli seal suur saal koos lavaga ja palju kõrvalruume. Silma hakkas ohtralt naiste kootud kaltsuvaipu ja ka muud põnevat käsitööd. Suur maja on tore, kuid tekitab ka probleeme, nii tundus perenaine üksjagu väsinuna. Nad peavad ise maksma oma seltsimaja ülalpidamiskulud, valla poolt on kõigile seltsidele sama suur baasrahastamine – 6000.- krooni aastas. Loomulikult saab taotleda ka projektide kaasrahastamist. Olustveres olid projekti rahaga vahetatud aknad ja korda tehtud katus. Lõunaks oli meil plaanitud kohtumine Suure-Jaani vallavalitsuse esindaja õigusnõunik proua Veronika Ringoga. Kohtumine toimus Suure-Jaanis kohvikus „Arturi juures“. Kohvik jättis meile äärmiselt hea mulja kiire ja täpse teeninduse, puhtuse, hubasuse ning maitsva toiduga. Peale kehakinnitust saime hea ülevaate Eesti Mittetulunduste ja Sihtasutuste Liidu AASTA TEGIJAKS valitud omavalitsuse tegmistest. Suure-Jaani vallas toimib külade ümarlaud, kus vallavalitsus tutvustab oma tegemisi ning küla liidrid saavad ka omapoolseid ettepanekuid teha. Vald planeerib eelarvesse märkimisväärseid summasid külaelule edendamiseks. Kolme valla ühinemisel tekkinud suure omavalitsuses on hämmastavalt palju seltse ja tunde, et pea kõigis külates ikka midagi toimub. Kõrva jäi see, et korraldatavatel üritustel pole publiku ja osavõtjate puudust, inimesed tulevad kaasa nii traditsiooniliste kui uute üritustega. Erinevus meist on muidugi selles, et seal pole kultuuritöö ka kunagi lakanud. Saime piisavalt küsida ja ka vastused oma küsimustele, arutasime maaelu oleviku ja tuleviku üle ja jäime kohtumisega väga rahule. Viimane sihtpunkt oli Energia talu koos seal paikneva Vihi teabetoaga. Energia talus kasvatatakse ravimtaimi, nii viis peremees härra Aivar Siim meid kõigepealt talu ürdiaia tutvuma. Talus kasvatatakse taimi päris suures koguses, tootmisest välja läinud peenarde vahele olid tehtud huvitavad viidastatud rajad mis olid nimetatud seal kasvavate taimede järgi, nii saime kõndida Energia rajal. Jõudsimel lähedalt läbi voolava Navesti jõe äärde ja sealne ümbrus ja atmosfäär tundusid väga lõõgastavate ja mõnusatena. Meil näidati veel ravimtaimede kuivatamise, purustamise ja pakendamise ruume. Pakuti ka ülimalt maitsvat taimeteed. Kõik soovijad said teesegusid ka kaasa osta, ilmselt ei jätnud keegi seda võimalust ka kasutamata. Kes tahtis, ostis ka taimi, et ise oma peenral neid kasvatada. Talus oli valla abiga ehitatud teabetuba, kus ümbruskonna inimesed said lehti lugeda, internetti kasutada ja lihtsalt koos käia. Mõte tundus päris huvitav – alati pole ju tervet maja vaja, piisab kui keegi oma katuse alla ühe toagi lubab. Tänaõhtu lahket peremeest ja alustasime tagasisõitu. Tagasiteel arutasime nähtu üle. Härra Valter Parve rääkis oma muljetest huvitavate külade kohta ja andis meile mõned vihjed, kuhu veel minna tasuta. Täname reiskaaslast Sauga vallas, meie saatjat ja lektorit Valterit, Veronikat Suure-Jaanist, Kattit Olustverset ja Urvet ning Romeot Kuhjaverest! Nele TammPilte vaata ARHIIV Pildigalerii II Piltte vaata lisaks <http://galerii.sauga.ee> -> Külaliikumine